

er deri. Naar jeg har ſagt, at jeg for mit Bedkommende ikke havde Noget at klage over, har man bebrejdet mig, at jeg da vilde tale om diſe Forhold; men jeg ſkulde ſige, at det ſit Modſatte burde være ſagt. Fordi jeg har været ſaa heldig at kunne bevæge mig imellem de Klipper og Skjær, ſom den menige Solbat maa bevæge ſig imellem, ſaa mener jeg, at det netop er rigtigt af mig at tale for dem, ſom ere ſtrandede paa diſe Klipper og Skjær. Jeg har Gud ſke Lov været ſaa heldig ſtillet, at jeg ikke havde nødig at tage Hensyn til en enkelt Søſling, om jeg ſaa maa ſige, her eller der, men Andre have været værre ſtillede, og det er for dem, at jeg har talt. Naar jeg har udtalt, at jeg har ſet gruopvækkende Ting, ſtylde jeg og ſaa Thinget at udtale mig nærmere derom, ſaa at ærede Medlemmer idetmindſte kunne tage og føle paa, at jeg ikke har ſtaaet og talt om Ting, ſom ikke have exiſteret, eller ſom kun have exiſteret i min Fantafi. Naar jeg har talt om, at det maatte være rigtigt, at Mandſkabet for Fremtiden lærte at bide fra ſig, naar det blev hundſet, har jeg i ſamme Mandedret talt om Nødverge. Det er min fuldkomne Overbeviſning, at et Menneſke har de ſamme Pligter ſom Menneſke, naar han er Militær, ſom i det private Liv, og det antager jeg ogſaa er danſk Lov og Ret. Naar et Menneſke bliver overfaldet paa Liv og Helſen, maa det være hans Ret og Pligt at forſvare ſig, og jeg tror ogſaa, at Loven af 10de Februar 1866 fritager ham for Straf, ſelv om han anvender ſit Vaaben ſaaledes, at Bedkommende dræbes. Jeg ſkal paapege et enkelt Tilfælde, hvor jeg ſagde til mig ſelv, at havde jeg været i det Tilfælde, vilde jeg ikke have anſet det for rigtigt, om jeg ikke havde forſvaret mig med det Vaaben, ſom var mig betroet. Jeg ſkal ikke nævne Noget; men det dreiede ſig om en Ritmeſter, der behandlede en Dragon paa en ſaa brutal Maade — jeg har ikke nødig at hente Oplyſningerne fra Andre, thi jeg har ſelv oplevet det og været tilſtede under Forhørene — at han forſt ſlog denne i Anſigtet med knyttet Næve, ſaa at han ſaldt bevidſløs til Jorden, og derefter ſpærkede ham paa et unævneligt Sted ſaaledes, at han maatte ligge 4—5 Maaneder. Efter at Officeren havde gjort dette, lod han Karlen arreſtere, men hans Nødtraab fra Fængſlet tilkaldte Lægerne, han kom op og blev ved en Operation reddet fra Døden. Han laa i den Stilling over en Maaned, og Lægerne vidſte ikke, om han vilde leve eller dø; i en 3—4 Maaneder maatte han bæres i og af Sengen, og han led i dette Tidrum af ſaadanne Smertes, at han undertiden ſprang op midt om Natten, ſaa at der maatte ſendes Bud efter Lægen mellem Kl. 12 og 2. Der blev afholdt Forhør over Ritmeſteren og over Karlen, og det fremgik af diſe, at Karlen ikke havde gjort ſig ſkyldig i nogen pligtſtridig Opførelſe eller

havde været trodsig; det, der kunde være Tale om — jeg ſkal ikke ſtikke Noget under Stolen — var, at Karlen ikke havde ſvaret Ritmeſteren ſaa høfligt, ſom denne mente at kunne gjøre Krav paa. Tilfældet ſkede, medens vi laa i Felten ved det ſaa meget be kendte Sted, man kalder „Binen“. Under ſaadanne Forhold fremkommer det Tilfælde, ſom jeg har ſigtet til, at de Militære med Rette maa kunne ſikke deres Liv og Helſen. Og det er ikke det eneſte Tilfælde; Forholdene ere undertiden ogſaa af den Natur, at en Overordnet, efter hvad jeg har hørt — jeg har ikke ſelv ſet det — har været i en mindre klar Tilſtand, er bleven vaſende og har villet hugge Menige ned, ſom netop have gjort, hvad de ſkulde gjøre, medens Officeren vilde have det ſit Modſatte gjort. Jeg har kun ganſke kortelig villet udtale dette, for at man virkelig kan ſe, at jeg efter min fuldkomne Overbeviſning har havt Anledning til at fremkomme med, hvad jeg har ſagt, og at jeg har gjort alt Muligt for ikke at nævne nogen eneſte Mand. Den, ſom jeg har omtalt, ſom havde ſaaet Overhalingen, og ſom døde, var en Perſon, ſom, lige efter at Miſhandlingen var ſket, har givet mig Underretning derom. Mine Forhold vare ſaaledes, at jeg havde meget med denne Perſon at gjøre, og efter at jeg var kommen ud af Tjenesten, kom jeg meget tidt ſammen med ham han beklagede ſig over diſe Forhold, jeg ſagde naturligviſ ikke videre, men jeg veed nok, hvad jeg tænkte. Da jeg ſtod i Tjenesten, havde jeg meget med ham at gjøre, ikke fordi han var yndet, men fordi han var frygtet. Jeg ſkal hermed ſlutte. Jeg havde troet, at Sagen havde været bedſt tjent med, at jeg ikke nu rørte ved diſe Forhold, men derom kan jeg jo ingen Mening have. Hvad min Perſon angaar, er det ſoleklart, at min Stilling i dette Spørgſmaal er en helt Udenforſtaaendes. For min Perſons Skyld ſkal man ikke tage det mindſte Hensyn til mig, men kun til Sagen og til Folke thingets Værd og Bærdighed, ſom den ærede Ord fører for Mindretallet omtalte; det er nok for mig,

Formanden (Arabe): Efter den Anledning, ſom det ærede Medlem har fundet til at give Forklaring af ſine tidligere Ytringer, har jeg ikke ſet nogen Grund til at afbryde det ærede Medlem i hans Foredrag; men nu, da han har ſluttet, kan jeg ikke undlade at ſige en eſtersøgende Bemærkning, den nemlig, at, naar det ærede Medlem, foruden at give en Forklaring af ſine Ytringer, ogſaa i et Afſnit af ſit Foredrag gjen tog tilnærmelsesviſt i de ſamme Ord de Ytringer, for hvilke der begjæres Tillæbſe til at anlægge Sag, da maa det erindres, at, ſom der end den Gang, Ytringerne fremkom, ikke har været Grund til fra Formandspladsen at indvende Noget imod dem, er Forholdet noget anderledes nu, efter at det har viſt ſig, at Ordene have gjort en Virk-